

KORXONA BUGXALTERIYA XISOBİ

SamISI talabasi Parmonov Sunnat

Smisi 3-kurs talabasi parmonovsunnat@gmail.com

+998944705007

Po'latov Xudoyberdi O'ktamovich

Boshqa tarmoqlarda bugxalteriya xisobi

Va audit kanfedrasi katta o'qituvchisi

Annotatsiya

Maqola korxonada buxgalteriyasining asosiy vazifalari, turlari va uning amaliyotdagi rolini ko'rib chiqadi. Korxonada buxgalteriyasi tashkilotning moliyaviy faoliyatini boshqarish, soliqlarni hisoblash va to'lash, moliyaviy resurslarni samarali taqsimlashni ta'minlash kabi vazifalarni o'z ichiga oladi. Zamonaviy texnologiyalar va malakali xodimlar yordamida buxgalteriya tizimini yanada samarali qilish mumkin.

Kalit so'zlar: Korxonada buxgalteriyasi, Moliyaviy hisobot, Soliq hisoboti, Moliyaviy resurslarni boshqarish, Buxgalteriya turlari, Moliyaviy buxgalteriya, Ichki buxgalteriya, Soliq buxgalteriyasi, Kassirlik buxgalteriyasi, Buxgalteriya tizimi, Moliyaviy barqarorlik, Soliq majburiyatlari, Buxgalteriya amaliyoti

Kirish

Korxonada buxgalteriyasi har bir tashkilotning moliyaviy faoliyatini boshqarishda, resurslarni samarali taqsimlashda va strategik qarorlar qabul qilishda muhim ahamiyatga ega. Buxgalteriya — bu korxonaning moliyaviy holatini to'g'ri baholash, soliqlarni to'lash, biznesning rentabelligini oshirish va iqtisodiy barqarorligini ta'minlash uchun zarur bo'lgan ilmiy va amaliy jarayonlar majmuasidir. Ushbu maqolada, korxonada buxgalteriyasining asosiy vazifalari, turli turlari va uning amaliyotdagi roli haqida so'z yuritamiz.

1. Korxonada Buxgalteriyasining Asosiy Vazifalari**Moliyaviy Hisobotlarni Tayyorlash**

Korxonaning moliyaviy faoliyatini to'g'ri baholash uchun asosiy hujjatlar: balans, foyda va zarar hisobi, naqd pul oqimi hisobi tayyorlanadi. Ushbu hisobotlar yordamida, tashkilotning aktivlari, majburiyatlari, kapitali va daromadlari haqida aniq tasavvur hosil qilinadi.

Soliq Hisoboti va Soliq Majburiyatlari

Soliq qonunchiligiga rioya qilish korxonada buxgalteriyasining eng muhim vazifalaridan biridir. Korxonada o'zining soliqlarini to'g'ri hisoblash, soliq to'lovlarini vaqtida amalga oshirish va soliq hisobotlarini tayyorlash orqali davlat byudjetiga o'z hissasini qo'shadi.

Moliyaviy Resurslarni Boshqarish

Korxonada buxgalteriyasi resurslarning samarali ishlatilishini ta'minlaydi. Bu resurslarning o'z vaqtida va maqbul miqdorda ajratilishini nazorat qiladi, shuningdek, korxonaning pul oqimlarini boshqarishda yordam beradi.

Korxonada Buxgalteriyasining Turlari

Korxonada buxgalteriyasi turli turlarga bo'linadi va har biri o'z vazifalari bilan ajralib turadi. Ularning eng keng tarqalgan turlari quyidagilardir:

Moliyaviy Buxgalteriya

Moliyaviy buxgalteriya korxonaning moliyaviy holati haqida hisobotlar tayyorlaydi. Bunga balans, foyda va zarar hisobi, naqd pul oqimi hisobi va boshqa moliyaviy hujjatlar kiradi. Bu hisobotlar asosan tashqi foydalanuvchilar (masalan, sarmoyadorlar, kredit tashkilotlari va soliq organlari) uchun mo'ljallangan.

Ichki Buxgalteriya

Ichki buxgalteriya korxonaning ichki operatsiyalarini nazorat qiladi. Bu turdagi buxgalteriya xarajatlarni kamaytirish, daromadlarni oshirish va resurslarni samarali taqsimlashni ta'minlaydi. Bu tahlil korxonaga ichki xatoliklarni va muammolarni aniqlash imkonini beradi.

Soliq Buxgalteriyasi

Soliq buxgalteriyasi korxonaning soliq majburiyatlarini hisoblash va amalga oshirishga mas'ul bo'ladi. Ushbu turdagi buxgalteriya soliqlarni vaqtida va to'g'ri to'lash, soliqqa oid hisobotlarni tayyorlash va soliq nazoratini amalga oshirishni ta'minlaydi.

Kassirlik Buxgalteriyasi

Kassirlik buxgalteriyasi naqd pul va bank hisob-kitoblarini nazorat qiladi. Buxgalterlar naqd pulning kiritilishi va chiqarilishini, bank hisoblariga tushumlarni va to'lovlarni boshqaradilar.

Xulosa

Korxonada buxgalteriyasi — bu nafaqat hisobotlarni tayyorlash va soliqlarni to'lash, balki biznesning moliyaviy barqarorligini ta'minlash, resurslarni boshqarish, ichki nazoratni amalga oshirish va moliyaviy strategiyalarni ishlab chiqishda asosiy vositadir. Buxgalteriya tizimi korxonaning moliyaviy holatini aniq aks ettirish, kelajakdagi rivojlanish istiqbollari haqida ma'lumot berish va samarali boshqaruv qarorlarini qabul qilishga yordam beradi. Zamonaviy texnologiyalar va malakali xodimlar yordamida buxgalteriya tizimining samaradorligini oshirish va korxonaning barqaror rivojlanishini ta'minlash mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. "**Buxgalteriya hisobi**" — M. K. Xo'jaeva, Z. S. Tursunov, F. F. Jalilov
Ushbu kitobda buxgalteriya hisobining asosiy tamoyillari, moliyaviy hisobotlar

tayyorlash va soliq hisoboti haqida ma'lumotlar keltirilgan. Kitob nafaqat boshlang'ich buxgalteriya bilimlariga ega bo'lganlar uchun, balki tajribali buxgalterlar uchun ham foydalidir.

2. **"Korxonada buxgalteriyasi"** — X. T. Qodirov, T. A. Tursunov
Kitobda korxonada buxgalteriyasining turlari, amaliyotda qo'llanadigan usullar va metodologiyalar batafsil yoritilgan. Shuningdek, moliyaviy hisoboti va uning tuzilishi bo'yicha misollar keltirilgan.
3. O'zbekiston Respublikasining "Buxgalteriya hisobi to'g'risida"gi Qonuni.
4. "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi PF-4947-sonli Farmoni.
5. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2017. – 56 b.